

## U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudkyní Jiřiny Chmelové a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **T. H. T.**, zastoupená Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2023, čj. OAM-437/LE-BE01-HA15-2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2023, čj. 57 Az 9/2023-48,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně u Městského soudu v Praze žalobu. Nad rámec žaloby požádala o ustanovení zástupce podle § 35 odst. 10 s. ř. s.

[3] Městský soud v Praze věc postoupil Krajskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. Doručované usnesení o postoupení věci se soudu vrátilo po úložní lhůtě s tím, že adresát nemá domovní schránku, stejně jako posléze doručovaná výzva soudu k doložení osobních a majetkových poměrů. Obě usnesení byla žalobkyni doručována na adresu N. Ž. X, P., kterou žalobkyně uvedla v žalobě jako svou doručovací adresu.

[4] Krajský soud poté učinil kroky za účelem zjištění místa pobytu žalobkyně. Nejdříve si vyžádal v té chvíli aktuální výpis z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu. Z něho zjistil, že žalobkyně byla hlášena od 10. 8. 2023 v Pobytovém středisku Bělá-Jezová. Na období od 10. 8. 2023 až 25. 8. 2023 měla propustku na adrese N. Ž. X, P., a od 26. 8. 2023

měla v evidenci zaznamenán svévolný odchod z pobytového střediska, do něhož se z propustky již nevrátila.

[5] S ohledem na tato zjištění se krajský soud obrátil na žalovaného, Správu uprchlických zařízení a Ředitelství služby cizinecké policie, a to se žádostí o informace ohledně aktuálního místa pobytu žalobkyně. Žalovaný v přípisu z 23. 10. 2023 uvedl, že aktuální místo pobytu žalobkyně mu není známo, a potvrdil, že došlo k jejímu svévolnému odchodu z pobytového střediska. Správa uprchlických zařízení v přípisu z 21. 11. 2023 zmínila, že žalobkyně se nevrátila z propustky a nepobývá v žádném zařízení Správy uprchlických zařízení. O aktuálním pobytu žalobkyně neměla žádné informace. Ředitelství služby cizinecké policie pak v přípisu z 27. 11. 2023 krajskému soudu sdělilo, že dle jemu dostupných evidencí byla žalobkyně naposledy hlášena v Pobytovém středisku Bělá-Jezová, které dne 26. 8. 2023 svévolně opustila.

[6] Vzhledem k tomu, že krajský soud vyhodnotil, že žalobkyně je osobou neznámého pobytu, usnesením z 30. 11. 2023, čj. 57 Az 9/2023-45, jí ustanovil ve smyslu § 29 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále „o. s. ř.“), opatrovníkem advokáta Mgr. Tomáše Zvoníčka. Usnesení o ustanovení opatrovníka bylo podle § 50b odst. 4 písm. c) o. s. ř. doručováno ustanovenému opatrovníkovi, žalovanému a dále bylo po dobu 30 dnů vyvěšeno na úřední desce soudu. Krajský soud na základě uvedených zjištění konstatoval, že místo pobytu žalobkyně se nepodařilo zjistit, přestože k němu využil všechny dostupné prostředky. Žalobkyně se nevrátila do Pobytového střediska Bělá-Jezová, nezdržuje se tam a nepřebírala si poštu ani na adrese propustky N. Ž. X, P. Z této adresy se zásilky vracely s poznámkou, že adresát na této adrese nemá domovní schránku. V tomto usnesení (bod 8.) krajský soud také požádal opatrovníka i žalovaného o neprodlené vyrozumění v případě, že zjistí aktuální místo pobytu žalobkyně. Krajský soud rovněž upozornil, že pokud v řízení nevystanou žádné nové skutečnosti ve lhůtě 7 dnů od právní moci usnesení, přistoupí k posouzení důvodů pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu. Opatrovníkovi byla zaslána žaloba i napadené rozhodnutí žalovaného. Dne 21. 12. 2023 pak krajský soud z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu znovu ověřil, že u žalobkyně nedošlo ke změně místa pobytu ve smyslu § 77 odst. 2 zákona o azylu.

[7] Usnesením z 21. 12. 2023, čj. 57 Az 9/2023-48, krajský soud řízení o žalobě proti rozhodnutí podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu zastavil, a to z důvodu nemožnosti zjistit místo pobytu žadatelky o udělení mezinárodní ochrany. Usnesení bylo doručováno ustanovenému opatrovníku, žalovanému a na základě rozhodnutí soudu podle § 50b odst. 4 písm. e) o. s. ř. také samotné žalobkyni na adresu N. Ž. X, P. Žalobkyně si usnesení o zastavení řízení dne 4. 1. 2024 vyzvedla.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Dne 8. 1. 2024 podala žalobkyně (dále „stěžovatelka“) proti usnesení o zastavení řízení kasační stížnost. Kasační stížnost obsahovala též návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nicméně o tom Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť ve smyslu § 32 odst. 2, 5 zákona o azylu má podání kasační stížnosti v dané věci odkladný účinek přímo ze zákona, a žádat o něj je proto zjevně nadbytečné.

pokračování

[9] V kasační stížnosti stěžovatelka uvedla, že je přesvědčena o věcné nesprávnosti, nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného usnesení. Rozhodnutí žalovaného podle ní nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, a proto je nezákonné. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud usnesení o zastavení řízení zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[10] Z hlediska bližšího vylíčení důvodů stěžovatelka uvedla, že v jejím případě nemohl krajský soud použít § 33 písm. b) zákona o azylu, neboť místo jejího pobytu nebylo neznámé. Stěžovatelka tvrdila, že své místo pobytu řádně nahlásila na Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra. Dále zmínila, že na adresu N. Ž. X, P., kde reálně pobývá (a podle jejího tvrzení je zde i úředně hlášena), jí bylo koneckonců doručeno i napadené usnesení o zastavení řízení, přičemž důkazem je obálka tohoto usnesení. Nerozumí tvrzení krajského soudu o tom, že její pobyt je neznámý nebo že její místo pobytu nelze nikterak zjistit. Nikde se neskrývala a na adrese N. Ž. X, P., reálně a ohlášeně pobývá a poštu si přebírá).

[11] Stěžovatelka rovněž avizovala, že kasační stížnost odůvodňuje stručně a obratem bude doplněna i podrobněji. Později však již doplněna nebyla.

[12] Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal, že by „stručná verze“ kasační stížnosti vykazovala vady ve smyslu nedostatku náležitostí podle § 106 odst. 1 s. ř. s., nevyzýval stěžovatelku k doplnění podání o další kasační námitky. Postup podle § 109 odst. 1 ve spojení s § 106 odst. 3 s. ř. s. je namístě jen tehdy, pokud kasační stížnost neobsahuje vůbec žádnou argumentaci (ani pokus o ni). Postup dle těchto ustanovení není určen k tomu, aby soud upozorňoval stěžovatele na potřebu či vhodnost doplnění jeho argumentace (usnesení NSS z 30. 6. 2022, čj. 2 Afs 115/2020-42, bod 19, obdobně usnesení NSS z 24. 4. 2023, čj. 8 Azs 41/2023-38, bod 12, či usnesení z 9. 11. 2023, čj. 9 Afs 106/2022-38, bod 22).

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zdůraznil, že kasační námitky směřují výhradně vůči postupu a rozhodnutí krajského soudu. Vzhledem k tomu ponechal zvážení zákonnosti na Nejvyšším správním soudu. Z odůvodnění usnesení o zastavení řízení nicméně podle žalovaného vyplývá, že soud vyvinul dostatečné úsilí ke zjištění místa pobytu stěžovatelky a reagoval na situaci předpokládanou v zákoně o azylu a soudním řádu správním. Ta podle žalovaného při splnění daných podmínek nedává soudu možnost volby dalšího postupu. Informace, z nichž krajský soud vycházel, se přitom shodují s údaji evidovanými žalovaným. Adresa N. Ž. X, P., je místem hlášeného pobytu stěžovatelky až od 11. 1. 2024. Podle žalovaného proto není kasační stížnost důvodná. Navrhl tedy, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

### III. Přijatelnost kasační stížnosti

[14] Jelikož v dané věci rozhodoval samosoudce, zabýval se Nejvyšší správní soud předně přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního

pochybení krajského soudu (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[15] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[16] Co se týče tvrzené nepřezkoumatelnosti, Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady naplňují kasační důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku (rozsudky NSS ze 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, z 31. 1. 2008, čj. 4 Azs 94/2007-107, z 21. 8. 2008, čj. 7 As 28/2008-76 nebo usnesení rozšířeného senátu z 18. 2. 2008, čj. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Z pohledu výše uvedené judikatury však Nejvyšší správní soud neshledal, že by bylo napadené usnesení nepřezkoumatelné. Z usnesení o zastavení řízení jasně a srozumitelně vyplývá, jaké kroky činil krajský soud při zjišťování místa pobytu stěžovatelky a jaký právní závěr vyvodil z tohoto šetření.

[17] Stěžovatelka dále namítá, že v její věci nebylo možno použít postup podle § 47 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 33 písm. b) zákona o azylu, na jehož základě krajský soud řízení zastavil. Podle § 47 písm. c) s. ř. s. soud usnesením řízení zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Podle § 33 písm. b) zákona o azylu soud řízení zastaví, jestliže nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

[18] Jedná-li se o námitku věcné nesprávnosti a nezákonnosti napadeného usnesení pro nenaplnění podmínek zastavení řízení z důvodu nemožnosti zjistit pobyt stěžovatelky, Nejvyšší správní soud připomíná svoji judikaturu, podle níž krajský soud musí v řízení z vlastní iniciativy činit aktivní kroky za účelem zjištění aktuálního místa pobytu a nemůže se spokojit pouze s aktuální neznalostí místa pobytu (usnesení NSS z 23. 11. 2022, čj. 3 Azs 84/2021-58, či rozsudek NSS z 26. 5. 2005, čj. 7 Azs 271/2004-62). Pokud i přes toto šetření, v němž soud vyvine dostatečné úsilí ke zjištění místa pobytu, zůstane pobyt žadatele nezjištěn, bude naplněn důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu (usnesení NSS z 10. 10. 2013, čj. 9 Azs 9/2013-28). Krajský soud všechny judikaturně stanovené požadavky naplnil. Lze proto uzavřít, že nepochybil, pokud po neúspěšné snaze o zjišťování aktuálního místa pobytu stěžovatelky řízení zastavil.

[19] Jestliže stěžovatelka tvrdí, že místo jejího pobytu bylo řádně ohlášeno žalovanému a poštu si zde přebírá, Nejvyšší správní soud připomíná, že na adresu N. Ž. X, P., se krajský soud v průběhu řízení pokusil doručit prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dvě zásilky, a to usnesení o postoupení věci (pokus o doručení proběhl 22. 9. 2023) a usnesení, kterým vyzval stěžovatelku k vyplnění potvrzení o osobních a majetkových poměrech (pokus o doručení proběhl 24. 10. 2023). Obě zásilky se však krajskému soudu vrátily s tím, že adresát nemá domovní schránku. Argumentace stěžovatelky o tom, že poštu si na uvedené adrese přebírala, tedy neodpovídá obsahu spisu. Stěžovatelka si na dané adrese převzala až usnesení o zastavení řízení (pokus o doručení 29. 12. 2023, vyzvednuto 4. 1. 2024), v němž krajský soud reagoval na skutečnost, že se soudu nepodařilo zjistit stěžovatelčino místo pobytu. To, že se krajský soud ve smyslu § 50b odst. 4 písm. e) o. s. ř. pokusil znovu využít adresu stěžovatelky uvedenou na propustce, na níž si předtím nepřebírala zásilky doručované krajským soudem, nemůže zpochybnit závěr krajského soudu o nemožnosti zjistit pobyt stěžovatelky v době vydání napadeného usnesení.

pokračování

[20] Závěr krajského soudu o nemožnosti zjistit pobyt stěžovatelky potvrzuje také vyjádření ustanoveného opatrovníka ze dne 21. 12. 2023. Ten v reakci na usnesení o svém ustanovení, v němž byl požádán o neprodlené vyrozumění v případě zjištění aktuálního místa pobytu stěžovatelky, uvedl, že provedl vlastní šetření a se stěžovatelkou se mu nepodařilo navázat jakýkoli kontakt, ani zjistit, kde se nyní nachází.

[21] Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že za výše popsanych skutkových okolností není podstatné, zda stěžovatelka nahlásila uvedenou adresu jako hlášené místo svého pobytu, protože krajský soud se jí v průběhu řízení pokoušel doručovat na adresu, kterou sama stěžovatelka považuje za reálné místo svého pobytu, a kterou uvedla i v žalobě jako svou doručovací adresu. Ve věci má význam pouze to, že doručování na danou adresu proběhlo opakovaně, avšak doručované zásilky se vracely zpět soudu, což vedlo krajský soud k dalšímu šetření místa pobytu stěžovatelky. Krajský soud vyhodnotil okolnosti situace řádně a při zastavení řízení postupoval v souladu se zákonem o azylu a soudním řádem správním.

[22] Navíc z výpisu z evidence žadatelů o mezinárodní ochranu, který si Nejvyšší správní soud obstaral po podání kasační stížnosti dne 12. 1. 2024, vyplývá, že stěžovatelka ohlášení změny místa pobytu provedla dne 11. 1. 2024, tedy až poté, co jí bylo doručeno usnesení o zastavení řízení. V době vydání napadeného usnesení nové místo pobytu nahlášeno neměla. Stěžovatelce nic nebránilo v tom, aby o změnu místa svého hlášeného pobytu požádala postupem podle § 77 a 78 zákona o azylu již poté, co odešla z azylového zařízení. Toto ohlášení však zjevně učinila až v návaznosti na napadené usnesení krajského soudu. Krajský soud se tak v době vydání usnesení o zastavení řízení při hodnocení jemu známých podkladů nedopustil žádného pochybení.

[23] V tomto směru Nejvyšší správní soud dodává, že se již opakovaně vyjadřoval i k případnému vlivu „znovuobjevení se“ stěžovatelky po vydání usnesení o zastavení řízení na posouzení věci. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že *„smyslem ustanovení § 33 zákona o azylu je umožnit soudům nezabývat se meritorně azylovými žalobami těch žalobců, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou v dosahu jurisdikce České republiky. Usnesení o zastavení řízení proto není možno považovat za nezákonné jen proto, že se stěžovatel následně „znovuobjeví“, pokud není prokázáno pochybení krajského soudu při doručování nebo zjišťování místa pobytu stěžovatele“* (rozsudek NSS z 26. 2. 2004, čj. 4 Azs 12/2004-61, též usnesení NSS z 10. 10. 2013, čj. 9 Azs 9/2013-28, nebo ze 17. 7. 2008, čj. 1 Azs 53/2008-111). Je tak zjevné, že doručení usnesení o zastavení řízení přímo stěžovatelce ani podání kasační stížnosti nemá na předchozí posouzení věci krajským soudem vliv.

[24] Závěry obsažené ve výše citovaných rozhodnutích Nejvyššího správního soudu tedy plně dopadají i na situaci stěžovatelky. Krajský soud se nedopustil žádného pochybení, které by mohlo založit přijatelnost kasační stížnosti.

#### IV. Závěr a náklady řízení

[25] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tak poskytuje dostatečnou odpověď na námitky, které stěžovatelka vznesla v kasační stížnosti, a krajský

soud se nedopustil zásadního pochybení. Kasační stížnost proto svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost shledal ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

[26] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu z 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšné stěžovatelce právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplývá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. února 2024

Petr Mikeš  
předseda senátu